

Tisztelt Igazgató Úr!

Kénytelen vagyok ismét reagálni a 2016. április 15-ei valamint a sztrájk miatti illetménylevonással kapcsolatos levelére, valamint egy, az Ön megbízásából az intézményeknek megküldött körlevélre, és egyúttal ismételten kérni, hogy a 2016. április hónapban sztrájkban részt vettek jogellenesen levont illetményeit haladéktalanul szíveskedjenek visszafizetni valamennyi érintett számára! Kérem továbbá, hogy szíveskedjék tájékoztatni arról, hogy mi az álláspontja a sztrájkban részt vettek társadalombiztosításával kapcsolatban!

Nincs vita közöttünk abban, hogy a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény (a továbbiakban: Sztrájktv.) 6. § (3) bekezdése szerint a sztrájk miatt kiesett munkaidőre - eltérő megállapodás hiányában - a dolgozót díjazás és a munkavégzés alapján járó egyéb juttatás nem illeti meg. Mivel a KLIK ragaszkodott az illetménylevonáshoz – megtehetette volna, hogy nem –, egyértelmű, hogy a sztrájk miatt kiesett tanítási órák és foglalkozások időtartamára illetmény nem jár. Abban is osztom a véleményét, hogy a levonás tekintetében csak a neveléssel, oktatással lekötött munkaidőt veszik alapul, mivel a kötött munkaidő többi részében ellátandó feladatokat – azok jellegéből következően – a sztrájk idején kívül a közalkalmazott ellátta.

A fentiekén kívül azonban az összes állításukat cáfolom:

1. Jogellenes, hogy a nevelést, oktatást közvetlenül segítő közalkalmazottak esetében annak vizsgálata nélkül, hogy az érintettek hány órában vettek részt a 2016. április 15-ei és április 20-adi sztrájkban, egy munkanapjukra eső távolléti díjuk 50 %-át vonták le. Nincs racionális magyarázata annak, hogy míg a pedagógusok esetében személyenként állapították meg a sztrájk miatt levonandó összeget, az ő esetükben miért állapították meg a levonásra „átalányt”. Ezzel Önök nemcsak a Sztrájktv. 6. § (3) bekezdésében foglaltakat sértették meg azok esetében, akik napi munkaidejük felénél kevesebb ideig sztrájkoltak, de ez az intézkedésük – véleményem szerint – az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel is ellentétes. Ön a KLIK/014/5691/2016. iktatószámú levelében kifejtette, hogy amennyiben a pedagógus a munkáltató felé előzetesen jelezte, hogy a sztrájk ideje alatt melyik az az időszak, amikor a sztrájkban nem vesz részt, azt az időszakot figyelembe tudják venni a távollét rögzítésénél. Ugyanezt miért nem tudták megtenni a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak esetében? Itt kell megjegyezni ugyanakkor, hogy a sztrájkban való részvételről, ill. a sztrájkból való kilépésről a sztrájk közben is dönthet a munkavállaló, ezért Ön nem járt el jogszerűen a pedagógusok esetében sem, ha a sztrájkban való részvétel időtartama tekintetében csak az előzetes bejelentéseket vette figyelembe.

2. Ön KLIK/014/5691/2016. iktatószámú levelében azt írta, hogy megítélése szerint nem helyes az a jogértelmezés, amely szerint csak abban az esetben lehet levonni illetményt, ha a sztrájk miatt nem teljesült a heti 32 óra kötött munkaidő ebben a hónapban. Majd kifejtette, hogy a „helyettesítés, nyugdíjba vonuló, tartósan távollévő pedagógusok feladatainak ellátása a pedagógus kötött munkaidejében ellátandó feladatnak számítanak, így azok a munkaidőbe beleszámítanak. A sztrájk törvény rendelkezései értelmében, aki a sztrájkban részt vett, a sztrájk ideje alatt nem jogosult díjazásra. Így az ebben az esetben irreleváns, hogy a pedagógus a kötött munkaidejének mekkora részében végzett munkát, amennyiben sztrájkban vett részt, nem jogosult díjazásra.” (sic!)

Egyetértek Önnel, hogy a fent felsoroltak a kötött munkaidőbe számítanak, amennyiben a helyettesítések nem lépik át a jogszabályban előírt mértéket, illetve amennyiben az elrendelés megfelel az eseti helyettesítésre vonatkozó előírásoknak (azon túl rendkívüli munkaidőben végzett munkának számítanak), ám az a kijelentése, hogy „irreleváns, hogy a pedagógus a kötött munkaidejének mekkora részében végzett munkát, amennyiben sztrájkban vett részt, nem jogosult díjazásra”, téves. A kötött munkaidő ugyanis két részből áll: a neveléssel, oktatással lekötött munkaidőből és az afölötti, kötött munkaidőben ellátandó munka időtartamából, amelyeknek együttesen heti 32 órát kellene kitenni. Amennyiben a pedagógus a kötött munkaidejét a sztrájk miatt kiesett munkaórák ellenére is teljesítette, nincs jogalap arra, hogy a munkáltató illetményt vonjon le. Más kérdés, hogy a heti 32 óra kötött munkaidő felett végzett munka díját eddig is ki kellett volna fizetni. A munkáltató által vezetni köteles nyilvántartásból egyértelműen ki kellene derülni ennek mértéke – főképpen, ha a munkaidő-nyilvántartásokban feltüntetnék a munkakörben ellátandó munka kötött munkaidőbe tartozó feladatellátásának valós időtartamát. Ezúton tájékoztatom, hogy a jogalap nélkül levont illetmények visszafizetésének elmaradása esetén nemcsak munkaügyi perekkel kell számolniuk, hanem kezdeményezem a munkáltató – és nem a közalkalmazott – által vezetett munkaidő-nyilvántartások munkaügyi ellenőrzését is.

3. dr. Gáspár Jenő jogi referens az Ön megbízásából írt, KLIK/0141/1-456/2016 iktatószámú levelében azt állítja, hogy „A pedagógus kötött, illetve neveléssel-oktatással lekötött munkaideje nem havi bontásban kerül megállapításra, arra csak munkaidőkeret alkalmazása esetén lenne lehetőség.” Ugyanakkor Ön is elismeri, hogy a munkaidő kötetlen részét a pedagógus maga jogosult beosztani. Mivel a pedagógusok nem egyenletes munkaidő-beosztásban dolgoznak, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy az egyes napokon nem azonos a munkában eltöltött idő, de az egyes hetekben sem, a kötött munkaidő feletti munkavégzés megállapítását a jelenleg hatályos, KLIK és a PSZ által kötött Kollektív Szerződés 11. pontja a munkaidő havi összesítés alapján írja elő. Eszerint: *„Annak megállapítása, hogy a kötött munkaidőt a pedagógus-munkakörben foglalkoztatott közalkalmazott túllépte-e, a havi munkaidőre vetítve történik.”* Ez azt jelenti, hogy amennyiben pl. rendszeresen minden 2. héten 34 óra kötött munkaidőt teljesítek, de minden páratlan héten csak 30-at, úgy pluszdíjazás, óradíj nem jár az egyébként a kötött munkaidőt meghaladóan teljesített munkáért. Ez gyakorlati szempontból azt jelenti, hogy a pedagógust munkaidő-keretben foglalkoztatja a KLIK. A munkaidő-keretnek is éppen az a célja (rugalmas foglalkoztatás), hogy a munkaidő heti átlagban a 40 órát ne haladja meg, de egyes heteken a munkáltató heti 40 órát meghaladóan is foglalkoztathassa a munkavállalót.

A KLIK álláspontja szerint többlet munkavégzésnél tehát olyan mintha munkaidőkeretben alkalmazná a pedagógusokat, de ha az egyik héten sztrájk miatt kiesik két óra – vagy több – akkor azt mindenképpen le kell vonni, akkor is, ha a kötött munkaidő átlagban az adott hónapban eléri a heti 32 órát. Ezt az eljárást hívjuk úgy, hogy a munkaviszonyból – közalkalmazotti jogviszonyból – eredő jogok nem rendeltetésszerű – visszaélésszerű – alkalmazása. Márpedig ezt az Mt. 7. § (1) bekezdése tiltja. Ezen felül ezzel a magatartásával a munkáltató megsérti az Mt. 6. § (1) bekezdését, is mely szerint a munkaszerződés – kinevezés – teljesítése során úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben elvárható.

Példaként, saját esetemből kiindulva, a KLIK a 2016. április havi illetményemből – sztrájkban való részvétel miatt – levont nettó 7.300 Ft-ot. Döntésekor figyelmen kívül hagyta, hogy 2016. április 11. és 15. között erdei iskolai programban vettem részt, amelynek KLIK által történt jóváhagyása az Ön által aláírt dokumentummal igazolható. A KLIK nemcsak, hogy nem fizetett részemre a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet szerinti ügyeleti díjat, de azt sem vette figyelembe, hogy egy lakóhelytől távol, tanulócsoporttal töltött, ötnapos programban a munkavégzés messze hosszabb időtartamú volt, mint amennyi az április hónapban ellátandó kötött munkaidőbe beleférne még akkor is, ha leszámítjuk ebből az elmaradt tanítási órákat.

4. Ugyancsak dr. Gáspár Jenő jogi referens úr írta az alábbiakat: „A KLIK a sztrájjal kapcsolatos kérdésekben egyeztetett, tárgyalásokat folytatott a reprezentatív szakszervezettel, a Pedagógusok Szakszervezetével, a más helyről származó információk csak zavar keltenek a leegyeztetett, törvényes keretek között zajló folyamatokban.” Azon túl, hogy a fenti kijelentés a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetére, amelynek képviselőjében felléptem a sztrájk miatt jogellenesen levont illetmények kérdésében, sértő, ráadásul értelmezhetetlen és valótlán tényállítást is tartalmaz. A 2016. április 15-ei kétórás sztrájkot a PDSZ kezdeményezte. Vajon Önök erről a Pedagógusok Szakszervezetével egyeztettek? Arról nem is beszélve – de feltételezve, hogy erről Önöknek is tudomása van –, hogy a Pedagógusok Szakszervezete reprezentativitásának megállapítását a Kúria jogellenesnek ítélte meg a 851-852-853 közoktatási alágazatokban. Egyébiránt, a reprezentativitás, amelyre Ön és munkatársai előszeretettel hivatkoznak, teljességgel irreleváns a sztrájk lefolytatásával kapcsolatban, de a kölcsönös tájékoztatás tekintetében is.

Számítok mielőbbi intézkedésükre, de addig is gyors és megnyugtató válaszukra.

Pécs, 2016. május 10.

Üdvözlettel:

Nagy Erzsébet
a PDSZ pécsi ügyvivője